

מבוא

מגש לכם בזה ספר לשיחה ולדין בין הורים לילדים.
הספר בנוי על "תקשרת דבורה", ועונה על הצורך בפתוח השפה
וכשר הבטוי של הילד בגיל הרך.

הבנת התהליכים וההתרחשויות בנויה על בסיס השיחה שבין
המבגר והילד. הקשר שנוצר בשעת הספור משאיר חויה בלתינשכחת
אצל הילדים. תקשרת זו, הנוצרת בשעת הספור, יש בה קסם מיוחד.
עצם הישיבה בצותא, הלטוף, הקרבה, משאירים זכרון נעים.
נמצא הזדמנות זו כדי לעזור לילדינו לגדל מרגישים, חשים ומבינים.

יש וילדים הנם דלישפה, וילד בעל אוצר מלים דל תחסרנה
לו המלים להרחיב את חשיבתו; תחסרנה לו הדקיות והרגישויות
של השפה; הוא יכנס לעולם סגור ומפנם, ללא יכולת לתת בטוי
למחשבותיו ולרחשי לבו; יחסרו לו הכלים לחשיבה מפשטת.

שפת האם הנה השפה הראשונה של הילד. אם המשוחרת עם תינוקה,
מעשירה את שפתו ובונה את מלותיו.

פתוח שפה דבורה עשוי להתרחש רק כאשר קים אוצר מלים,
שבאמצעותן הילד יכול לחשב, לתרגם בקשות, תפלות, רצונות, להגיב
ולספר.

מנגנון השפה אינו מתפתח מעצמו - יש צורך במבגר שיפתח אותו. אם
שפת האם הדבורה היא בסיסית וטובה, יוכל הילד להגיע לשיחה יצירתית,
שבה יבטא את מחשבותיו והרגשותיו תוך כדי נצול הידע הפנימי שיש לו.

בספר זה נעסק בתמונות בעלות סיטואציות מהעולם החייתי
של הילד. לפני כל תמונה מופיעות הנחיות על השאלות שתשאלנה,
וכן מציינות מטרות התמונה.

לעתים, בחרנו לספר דוקא דרך גורם שלישי, כדי להקל על הילד
את מלאכת ההזדהות.

קריאה מהנה!

פעילות:

ספרו מה אתם רואים בתמונה.
מה השעה?
צינו, מה עושה מושי? - שומר על השקט.
התינוק? - משחק.
חזקי? - מתאמץ להתלבש בעצמו.
אליעזר? - עדין ישן.
מה הכינוי הילדים מבעוד לילה? (מים לנטילה, בגדים).

העשרה לשונית:

קראו בשם המצעים - סדין, צפה, צפית, כר. מזרן, שמירה, מטה עליונה,
מטה תחתונה, מטת תינוק.

ספרו:

על איזו מטה אתם ישנים?

משגי יחס:

מה מנח על השלחן? - ספרים, גמרא, מחברת, כלי כתיבה: עט, מחק,
מכחול, סכין חתוך, מנורת לילה.
כמה עטים על השלחן? נסו לחשב - מדוע השתמש אליעזר בכל-כף
הרבה עטים? (כתב הרבה, צבעים שונים וכדומה).
מה מתחת לכסא? (קערה, ספל).
מה על הכסא? (ציצית, משקפים).
מה ליד הכסא? (ילקוט) של מי?
מה תלוי על הקיר? (ארון ספרים).
מה בתוך הארון?

חשיבה:

נסו לחשב: מדוע משקיט מושי את חזקי?
מדוע אליעזר עדין ישן?
התבוננו על השלחן ונסו לחשב - מה עשה אליעזר עד שעת לילה
מאחרת?
מדוע השתמש אליעזר במנורת לילה?
זהירות מגזל שנה.

שוחחו על:

ש... ש... ש...
מוישי וחדקי
מתכוננים
בלחישות

המטרה:

פעילות:

חזק הרגשת השתפות, ארגון החדר והבגדים מראש.

מה קרה? התבוננו ותארו.

ספרו מה עושה כל אחד מן הילדים בתמונה. פרטו היכן הוא מחפש.

מדוע אין אסתי מגישה עזרה? (כועסת על אי-הסדר?

כועסת על רוחמי? אולי ישנה סבה אחרת?).

"אליעזר! בוא כבר!" צועק מוישי. מדוע?

"לל.. ללל.. " מוחא התינוק כף. למה הוא שמח?

חשיבה:

רוחמי בוכה!

בואו נשאל אותה: "רוחמי, למה את בוכה?"

מה תענה רוחמי?

הציעו לה שתבקש יפה שיעזרו לה, שתשתף את המשפחה בבעיה

בלי לבכות.

נסחו משפטים מתאימים. לדגמה: "אבדה לי הנעל, מי מוכן לעזור?..."

"מי ראה את נעל ימין שלי?... " ועוד.

כיצד קרה שהנעל אבדה? מה תציעו לרוחמי כדי שלא תאבד שוב

את הנעל?

ספרו ספור:

רוחמי אבדה את נעלה...

פתוח שפה:

מתחת (למטה), בתוך (העגלה), בין (המשחקים), בתוך (הארון), מתכופפת,

יושבת, עומדת.

מלים והפוכן:

פתוח - סגור, מפזר - מסדר, מקדם - מאחר.

הנעל איננה,
אוי! חבל...

